

Ptuj, 22. 10. 2025

Mestna občina Ptuj
Mestni trg 1
2250 PTUJ

Pobude in vprašanja svetniške skupine Lista Andreja Čuša MI&ČUŠ OKTOBER 2025

Sergeja Puppis Freebairn

1. Podajam pobudo, da na pobudo 720/27 ter podatek, kdaj bo razgrnitev načrtov za ptujsko obvoznico sem dobila pavšalen odgovor brez časovnice – želim, da se pristojne državne inštitucije vpraša za konkretno časovnico. Nadalje je potrebno pridobiti informacijo, kako je z umeščanjem dodatnega mostu za Ptuj, saj bi v S5opt variant moral potekati desno od Puhovega mostu (bliže mestu), tam pa sedaj tovarna gradi nove prostore in ne vidim prostora za umestitev mostu in pripadajoče ceste. Občina naj pridobi konkretni načrt (skico) umestitve le-tega glede na projekt, ki se gradi in jih objavi, da bo javnost obveščena (slike priložene).

2. V svetniškem vprašanju 720/27 sem podala pobudo, da občina sama nadaljuje postopke umestitve obvozne ceste v industrijsko cono, vendar je ta pobuda bila v celoti neodgovorjena. Želela bi odgovor tudi na to pobudo. Konec koncev, če država nekaj ne želi narediti, lahko to naredi občina sama, če je v interesu njenih občanov, posebej če gre za javno zdravje.
3. Občina naj pisno pozove Drsi za časovnico rekonstrukcije Ormoške ceste, ter odgovor v celoti objavi. Prav tako me zanima, ali je kdo na občini preverjal, če se projekt rekonstrukcije Ormoške ceste nahaja v proračunskih dokumentih države za leto 2026/2027?
4. Podajam pobudo, da Občina organizira srečanje s predstavniki DARS-a in Direkcije RS za infrastrukturo (DRSI), na katerem bi ti predstavili načrte glede način izvedbe prometa z glavne ceste Ormož–Markovci. Prebivalci naselij Budina in Spuhlja so izrazili nestrinjanje z morebitnimi rešitvami, ki bi dodatno obremenile njihovo okolje, zato menimo, da je potrebno jasno predstaviti, kam in kako se namerava usmeriti promet ter kakšne bodo posledice za lokalne ceste in prebivalce. Zanima nas tudi ali je občina že prejela uradno obvestilo o načrtih DARS-a in DRSI ter kakšno stališče je zavzela do teh načrtov. Verjamem, da bi predlagano srečanje omogočilo boljše razumevanje načrtovanih posegov, usklajevanje interesov med občino, državnimi institucijami in prebivalci ter iskanje prometnih rešitev, ki bodo prometno učinkovite in družbeno sprejemljive.

Dr. Andrej Čuš

1. Zanima me, kako daleč je projekt celovite prenove športnega parka Rogoznica - vezano na novo površino, ki bi naj bila realizirana?
2. Zanima me, kako daleč je sanacija plazu v Mestnem vrhu na relaciji Mestni vrh 88 - Mestni vrh 91? Ogrožena je varnost in cestna infrastruktura in krajani so opravičeno zaskrbljeni.
3. Podajam pobudo, da Mestna občina Ptuj v sodelovanju z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo, Ministrstvom za infrastrukturo ter prometno policijo pripravi ukrepe za preusmeritev tranzitnega tovornega prometa iz mestnega območja Ptuja in s cestne povezave Ptuj–Ormož na najbližjo avtocesto. S tem bi dosegli večjo prometno varnost, zmanjšali prometne obremenitve ter izboljšali kakovost življenja prebivalcev, ki so danes neposredno izpostavljeni hrupu, tresljajem in onesnaženju, ki ga povzročajo težka tovorna vozila. Zaskrbljujoče je, da se kljub številnim opozorilom in prometnim incidentom v zadnjih letih ni sprejelo sistemskih ukrepov za zaščito prebivalcev in infrastrukture. Trenutne razmere so neustrezne in pomenijo resno tveganje za varnost vseh udeležencev v prometu. Pričakujem, da se predlagani ukrepi obravnavajo prednostno, saj so v skladu s cilji prometne varnosti, trajnostnega razvoja ter razbremenitve mestnega središča in podeželskih vasi ob glavni državni cesti. Hkrati je nujno, da se ob tem prouči tudi možnost dodatne prometne signalizacije in nadzora prometa, s čimer bi preprečili nedovoljeno vožnjo tovornih vozil skozi območje Ptuja.

Milan Klemenc

1. Podajam pobudo podajam, da se pripravi in izvede akcijski načrt za deratizacijo (zatiranje podgan in drugih glodalcev) na območju starega mestnega jedra ter v okolici Zdravstvenega doma, bolnišnice, doma upokojencev in blokovskih naselij.

V zadnjem času se pojavlja opazno povečano število podgan, kar povzroča resno zdravstveno, higiensko in varnostno tveganje. Iz opažanj na terenu izhaja, da so podgane že preglodale betonske cevi in se pojavile v bližini parkirišč ter kanalizacijskih jaškov. V posameznih primerih so se celo prebile skozi kanalizacijsko omrežje in prišle v stanovanja, kar pri prebivalcih povzroča upravičeno zaskrbljenost in občutek ogroženosti. Na to težavo so me opozorili občani in občanke, ki so zaradi pogostih opažanj podgan v neposredni bližini svojih domov zaskrbljeni in prestrašeni. Njihov strah je razumljiv, saj prisotnost glodalcev v stanovanjskih in javnih objektih pomeni neposredno nevarnost za zdravje in življenje ljudi, hkrati pa le ti povzročajo škodo na infrastrukturi in premoženju.

Opaženo je bilo tudi, da na posameznih parkiriščih prihaja do posedanja terena, kar je najverjetneje posledica spodjedene materiala zaradi delovanja glodalcev. O konkretnih lokacijah bom neposredno seznanil pristojne službe, da ne bi povzročal nepotrebnega preplaha med občankami in občani, kar je še en pokazatelj resnosti težave, ki presega običajne okvire. Zavedati se moramo, da so glodalci izjemno prilagodljivi in se ob delnih ukrepih hitro preselijo na sosednja območja, zaradi česar je nujno, da se deratizacija izvede akcijsko, hkrati in usklajeno na celotnem območju, s čimer se prepreči selitev glodalcev in doseže učinkovit dolgoročni rezultat. Kampanjski ali razdrobljeni pristopi bi lahko stanje celo poslabšali in povzročili širjenje težave na nova območja. Predlagam, da se občina posvetuje s strokovnjaki za deratizacijo ter skupaj pripravijo načrt ukrepov in ga nemudoma tudi izvedejo saj gre za pereč problem, ki se morda na prvi pogled zdi preprost, a žal zahteva zelo sistematičen, strokoven in usklajen pristop.

Glede na to, da se v neposredni bližini nahajajo ustanove posebnega pomena (zdravstveni dom, bolnišnica, dom upokojencev, večstanovanjski objekti), je nujno, da se pristopi k reševanju problema celovito, strokovno, hitro, učinkovito in preventivno, preden se razmere poslabšajo do točke, ko jih ne bo več mogoče učinkovito obvladovati. Občani upravičeno pričakujejo, da bo občina ukrepala odgovorno in pravočasno, zato prosim, da se ta pobuda obravnava prednostno ter da se čimprej pripravi in izvede akcijski načrt deratizacije, ki bo zajemal sočasne ukrepe na vseh kritičnih območjih v sodelovanju s strokovnjaki in izvajalci javnih služb.

2. Podajam pobudo v zvezi s pobudo št. 447/14 (Začasno semaforizirano križišče) za pojasnitev, v kateri fazi je vzpostavitev semaforiziranega križišča na Slovenskogoriški cesti, in sicer na državni cesti R1 229, odsek 1286, v križišču z lokalnima cestama LC328032 in LC328031 (Slovenskogoriška cesta – Svržnjakova ulica – Prečna pot).

V omenjeni pobudi sem že v lanskem letu zapisal, da naj Mestna občina Ptuj apelira na državo kot lastnico ceste ter na pristojno ministrstvo in službe, da se na navedenem odseku postavi začasno semaforizirano križišče, ki bi začasno uredilo promet in zagotovilo večjo varnost

udeležencev v prometu. Glede na to, da s strani države že dlje časa ni odziva in ni vidnega napredka pri ureditvi tega izjemno nevarnega križišča, ponovno pozivam Mestno občino Ptuj, da pridobi uradne informacije o trenutnem stanju postopka in predvidenem časovnem okviru izvedbe. Zaradi dolgoletnega zastoja projekta, nevarnosti križišča in v luči številnih obljub države glede izboljšanja prometne infrastrukture, apeliram, da se poda pojasnilo o fazi priprave oziroma izvedbe projekta ter o morebitnih nadaljnjih korakih, ki so načrtovani.

3. Podajam pobudo za vzpostavitev sistema urbanih razstavnih kock z muzejskimi eksponati na območju Mestne občine Ptuj, katerega namen je okrepiti prepoznavnost mesta, spodbuditi oživljanje javnih površin in povečati dostopnost kulturne dediščine širši javnosti. Namen pobude je oživiti muzejske dragocenosti ter jih predstaviti prebivalcem in obiskovalcem Ptuja na sodoben, dostopen in estetsko dovršen način, s postavitvijo urbanih razstavnih kock, ki bi delovale kot mikro vitrine mestnega muzeja na prostem.

Vsaka urbana kocka bi predstavljala izbrani del ptujske kulturne dediščine, od arheoloških najdb iz časa Poetovione do etnografskih, umetnostnih in zgodovinskih predmetov ter bi bila opremljena z interpretacijskimi vsebinami (besedilo, fotografija, QR-koda, zvočni ali digitalni zapis).

Projekt predstavlja del dolgoročne vizije, da Ptuj postane mesto-muzej, kjer kulturna dediščina postane del vsakdanjega življenja, javnega prostora in turistične identitete mesta. Za uspešno izvedbo pobude predlagam, da Mestna občina Ptuj projekt razvije v partnerskem sodelovanju z naslednjimi institucijami in deležniki:

- Pokrajinski muzej Ptuj–Ormož (PMPO), kot nosilec strokovnih vsebin, izbire eksponatov in interpretacije dediščine.

¹ fotografija je idejni predlog in ne predstavljajo dejanske vsebine.

- Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, kot podporni organ pri financiranju in vključevanju projekta v nacionalne programe ohranjanja in dostopnosti kulturne dediščine.
- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS), kot svetovalec pri umeščanju kock v varovano mestno območje in zagotavljanju skladnosti z varstvenimi smernicami.
- Zavod Ptuj, kot organizator in izvajalec promocijskih, turističnih in kulturnih dejavnosti v okviru projekta.
- Lokalno gospodarstvo in donatorji, kot partnerji pri sofinanciranju, oblikovanju in skrbi za posamezne razstavne kocke, v skladu z modelom "posvojitve muzejske kocke".

S prejemom prestižne nagrade Najboljše evropsko mesto kulturne dediščine za leto 2026 smo dokazali, da imamo na Ptuj znanje, vizijo in voljo, da kulturno dediščino ne le ohranjamo, temveč jo tudi aktivno vključujemo v sodoben urbani razvoj. To priznanje ni naključje, je rezultat dolgoletnega dela, predanosti in inovativnosti, ki nas postavljajo ob bok najuspešnejšim evropskim mestom.

Koncept Muzejskih kock izhaja iz potrebe po iskanju sodobnih načinov ohranjanja, interpretacije in dostopnosti kulturne dediščine. Namen projekta je vzpostaviti trajnostni model povezovanja javnosti z dediščino preteklosti prek simbolnega in izkustvenega sistema, v katerem kocka predstavlja osnovno enoto spomina, donacije in skrbi.

Projekt temelji na ideji, da se dediščina ohranja le, če jo družba prepozna kot skupno vrednoto, ki jo je treba negovati, raziskovati in posredovati prihodnjim generacijam. "Muzejske kocke" so tako metaforični in operativni gradniki te vrednote.

Uvod in namen pobude

Ptuj, najstarejše slovensko mesto, s svojo več kot dva tisočletno zgodovino predstavlja živi spomenik kulture, umetnosti in civilizacijskega razvoja na območju Slovenije. Kljub temu številni dragoceni eksponati, ki pripovedujejo zgodbo o zgodovini in identiteti mesta, že desetletja ostajajo nevidni javnosti, shranjeni v depojih Pokrajinskega muzeja Ptuj–Ormož (PMPO).

2

Koncept in tehnične značilnosti projekta

Vsaka razstavna enota »Muzejska kocka« bo zasnovana kot betonska štokana konstrukcija z vgrajeno vitrino iz neprebojnega in UV-zaščenega stekla, odpornega na poškodbe in vremenske vplive.

Kocke bodo opremljene z naslednjimi elementi:

² fotografija je idejni predlog in ne predstavljajo dejanske vsebine.

- LED osvetlitev z nizko porabo energije, ki omogoča nočni ogled in poudarja umetniško vrednost eksponata;
- QR kode, preko katerih bodo obiskovalci dostopali do:
 - digitalnih opisov eksponatov,
 - zgodovinskih vsebin,
 - zvočnih vodičev,
 - informacij o Pokrajinskem muzeju Ptuj–Ormož,
 - in predstavitev donatorjev, ki so prispevali posamezno kocko.

Vsaka kocka bo zasidrana v tla, vendar modularno zasnovana tako, da jo bo mogoče z manjšim posegom premakniti ali zamenjati eksponat. Npr. dimenzije (orientacijsko): 50 × 50 × 70 cm, z možnostjo prilagoditve glede na prostor in eksponat.

Vsaka razstavna enota »Muzejska kocka« bo zasnovana kot samostojna, trajna in modularna mikroarhitekturna enota, namenjena predstavitvi izbranih eksponatov Pokrajinskega muzeja Ptuj–Ormož v javnem prostoru. Njena oblikovna preprostost in robustnost bosta omogočali, da objekt hkrati deluje kot varna zaščita eksponata in vizualno privlačen urbani element, ki se estetsko zlije z okoljem.

Konstrukcija in materiali

Kocka bo izdelana iz armiranobetonske štokane konstrukcije, odporne proti mehanskim obremenitvam, vlagi, UV-žarkom in temperaturnim spremembam. Štokana površina daje betonu hrapav in plemenit videz, obenem pa zmanjšuje vidnost umazanije in poškodb, kar zagotavlja dolgotrajno estetsko obstojnost.

V ospredje bo integrirana vitrina iz večslojnega, »neprebojnega-zaščitnega« in UV-zaščenega stekla. Uporabljeno bo laminirano varnostno steklo z antirefleksnim nanosom, ki omogoča optimalno vidnost eksponata ob hkratni zaščiti pred poškodbami, vandalizmom in vremenskimi vplivi, hkrati pa nameščeno ustrezno prezračevanje za preprečevanje nabiranja vlage.

³ fotografija je idejni predlog in ne predstavljajo dejanske vsebine.

4

Osvetlitev in interaktivnost

V notranjost bo vgrajena LED osvetlitev z nizko porabo energije, zasnovana tako, da poudarja umetniško in zgodovinsko vrednost eksponata tudi v nočnem času. Svetlobni sistem bo avtomatiziran (s senzorji svetlobe ali časovnim vklopom), kar zmanjšuje porabo energije in potrebo po vzdrževanju.

Na zunanji strani kocke bodo nameščene QR kode, prek katerih bodo obiskovalci s pametnimi telefoni dostopali do:

- podrobnih digitalnih opisov eksponatov,
- zgodovinskih in kulturnih vsebin, povezanih z muzejem,
- zvočnih vodičev v več jezikih,
- informacij o Pokrajinskem muzeju Ptuj–Ormož,
- ter predstavitev donatorjev ali partnerjev, ki so prispevali posamezno kocko.

5

Ta pristop omogoča povezavo med fizičnim in digitalnim svetom ter spodbuja aktivno udeležbo obiskovalcev.

Modularnost in prilagodljivost

⁴ fotografija je idejni predlog in ne predstavljajo dejanske vsebine.

⁵ fotografija je idejni predlog in ne predstavljajo dejanske vsebine.

Vsaka kocka bo zasidrana v tla z minimalnim temeljenjem, kar zagotavlja stabilnost in varnost, hkrati pa omogoča enostavno prestavljanje ali zamenjavo eksponata brez večjih gradbenih posegov. Takšna zasnova omogoča trajnostno rabo in prilagoditev lokaciji ali tematskemu sklopu razstave.

Dimenzije in prilagoditve

Osnovne dimenzije razstavne enote bodo znašale približno nekje med 50 × 50 × 70 cm ali 80 × 80 × 40 cm, vendar bodo velikost in razmerja posamezne kocke prilagojeni velikosti, obliki in značilnostim izbranega eksponata. S tem se ohrani prostorska skladnost, hkrati pa se zagotovi optimalna vidnost in zaščita razstavljenega predmeta. V primeru manjših eksponatov bodo uporabljene kompaktnejše enote, pri večjih ali prostorsko izrazitejših delih pa razširjene izvedbe, ohranjene v sorazmernem oblikovnem jeziku.

Estetska in funkcionalna vrednost

Muzejska kocka ni zgolj zaščitno ohišje, temveč konceptualni del razstave v prostoru. S svojo minimalistično obliko, kakovostnimi materiali in premišljeno osvetlitvijo deluje kot sodobna interpretacija muzejske vitrine v urbanem okolju. Projekt prispeva k oživitvi javnih površin, omogoča dostopnost kulturne dediščine širši javnosti ter povezuje digitalno izkušnjo z realnim prostorom.

Povezava z muzejem in projektom "Žitnica"

Ker je v teku obsežen projekt obnove Grajske žitnice na Ptuju, ki predvideva celovito sanacijo objekta, ureditev oglednih depojev, lapidarija in razstavnih prostorov za številne eksponate iz depojev Pokrajinskega muzeja Ptuj–Ormož (PMPO), je projekt "Muzejska kocka" zasnovan v sozvočju s temi cilji.

Obnova Žitnice bo muzeju omogočila sodobne pogoje za shranjevanje, raziskovanje in predstavitev arheološke ter zgodovinske dediščine, zato je smiselno, da se v tem okviru vzpostavi tudi strokovni izbor predmetov, primernih za zunanjo postavitev.

⁶ fotografija je idejni predlog in ne predstavljajo dejanske vsebine.

Ta izbor bi temeljil na kriterijih kulturne, zgodovinske in umetnostne vrednosti ter na odpornostih materialov na zunanje vplive, kar bi zagotovilo strokovno, varno in smiselno prezentacijo dediščine – skladno z muzeološkimi standardi in smernicami Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS).

Strokovni in vsebinski pomen povezave

Projekt “Muzejska kocka” sledi istim izhodiščem kot projekt “Žitnica”: odpiranje depojev javnosti, izboljšanje dostopnosti kulturne dediščine ter povezovanje notranjih in zunanjih razstavnih prostorov v celovito muzejsko izkušnjo.

S tem se fizični prostor razširi iz muzejske stavbe v javne površine grajskega hriba in mestnega jedra, kjer lahko obiskovalci doživijo dediščino na sodoben, interaktiven in varen način.

Muzejske kocke kot zunanji podaljšek Žitnice

“Muzejske kocke” bi bile zasnovane kot modularni, premični in trajni razstavni elementi, ki omogočajo postavitev izbranih predmetov na prostem, v sozvočju z arhitekturnim in krajinskim kontekstom obnovljene Žitnice.

Zaradi svoje arhitekturne zadržanosti in materialne robustnosti se bodo skladno vključile v urejeno okolico grajskega hriba ter služile kot naravni podaljšek muzejskih vsebin iz notranjosti Žitnice.

Vsaka kocka bo zasnovana tako, da bo omogočala:

- predstavitev izbranih eksponatov iz depojev PMPO,
- zaščito predmetov pred zunanjimi vplivi,
- vključitev digitalnih vsebin prek QR-kod in zvočnih vodičev,
- ter poudarjanje povezave med notranjimi muzealijami in njihovo zgodovinsko prostorsko pripadnostjo.

Pomen usklajenega razvoja

Z vzpostavitvijo skupne strokovne komisije med projektoma “Žitnica” in “Muzejska kocka” bi muzej pridobil enotno kuratorsko in konservatorsko strategijo:

- določili bi se standardi za zunanjo postavitev (vključno z materiali, osvetlitvijo in varnostnimi elementi),
- izbrali bi se eksponati, primerni za odprto okolje,
- opredelila bi se njihova lokacija znotraj širšega območja muzejske poti.

Tako bi se “Muzejske kocke” organsko vklopile v koncept prenove in postale trajen del interpretacijske poti, ki obiskovalca vodi od grajskega kompleksa in Žitnice do širšega zgodovinskega okolja Ptujja.

Projekt “Muzejska kocka” je torej v sozvočju z obnovo Žitnice vsebinsko, prostorsko in strokovno. S svojo modularno naravo, sodobno zaščitno tehnologijo in estetsko zadržanostjo dopolnjuje prenovo z dodatno plastjo interpretacije dediščine. Skupaj tvorita celovito

muzejsko izkušnjo, ki združuje notranje razstavne prostore, zunanje muzejske točke in digitalne vsebine v sodoben, trajnosten in javnosti odprt kulturni sistem.

Morebitne lokacije postavitve

Predlagane lokacije vključujejo:

- Mestni trg,
- Slovenski trg,
- Murkovo ulico,
- Dravsko ulico (pri nekdanjem Koteksu – zamenjava obstoječih betonskih korit),
- mestno tržnico,
- grič panorama in
- druge dele starega mestnega jedra, kjer prostorske in konservatorske omejitve to dopuščajo.

Mestni trg

Mestni trg bo gostil Muzejske kocke, ki bodo oblikovale osrednjo interpretacijsko točko zgodovine Ptuja. Kocke bodo izbrane in umeščene tako, da vzpostavijo naravno povezavo z Grajskim gričem in obnovljeno Žitnico, ter omogočijo logično prehajanje obiskovalcev med razstavnimi enotami.

7

Slovenski trg

Na Slovenskem trgu bodo Muzejske kocke umeščene strateško glede na potek obiskovalčevih poti skozi mestno jedro. Predstavile bodo eksponate, ki se konceptualno navezujejo na zgodovinske in kulturne povezave z Mestnim trgom in okoliškimi območji.

Murkova ulica

V Murkovi ulici bodo Muzejske kocke umeščene tako, da tvorijo logično nadaljevanje razstavne poti iz Mestnega in Slovenskega trga. Razpored bo omogočal vključitev vsebin, ki povezujejo zgodovinske, umetniške in družbene zgodbe mesta.

⁷ fotografija je idejni predlog in ne predstavljajo dejanske vsebine.

Dravska ulica (pri nekdanjem Koteksu)

Na Dravski ulici bodo Muzejske kocke strateško umeščene ob obstoječi infrastrukturi, zamenjava obstoječih betonskih korit pa omogoča integracijo kock brez posegov v zgodovinsko prostorsko strukturo. Ekspoziti bodo izbrani v sozvočju s tem območjem in bodo dopolnjevali pripoved mestne zgodovine.

Mestna tržnica

Na mestni tržnici bodo Muzejske kocke umeščene tako, da tvorijo povezovalno točko med preteklostjo in sodobnim življenjem mesta. Lokacije bodo strateško izbrane glede na dostopnost in vizualno vidljivost, hkrati pa ohranjajo skladnost z urbanistično zasnovo.

Grič panorama

Na panoramski točki bodo Muzejske kocke umeščene, da obiskovalcem omogočajo celovit pogled na mesto, s poudarkom na povezavi med razstavljenimi ekspoziti in zgodovinsko krajino. Postavitev bo strateško premišljena tako, da dopolnjuje zgodbo o urbanem razvoju Ptuja.

Miklošičeva ulica in Lackova ulica

V Miklošičevi in Lackovi ulici bodo Muzejske kocke strateško umeščene glede na naravnost poti, vidljivost in povezavo z obstoječimi zgodovinskimi točkami. Razpored bo omogočal obiskovalcem naravno premikanje skozi mestno jedro in enakomerno razporeditev vsebin, hkrati pa bo podprl celostno interpretacijo kulturne dediščine.

Druge lokacije starega mestnega jedra

Druge ulice in trgi v starem mestnem jedru, kjer prostorske in konservatorske omejitve to dopuščajo, bodo vključeni strateško, tako da Muzejske kocke tvorijo povezano mrežo razstavnih točk. Na ta način bo obiskovalec doživel celovito in logično interpretacijo zgodovine mesta, pri čemer bodo vse vsebine med seboj povezane.

Strateška umestitev Muzejskih kock po mestnem jedru Ptuja omogoča smotrno, logično in strokovno predstavitev zgodovinskih vsebin. Lokacije so izbrane tako, da tvorijo celovito interpretacijsko pot, ki obiskovalcem omogoča naravno prehajanje med ekspoziti in prostorom, hkrati pa zagotavlja sožitje z obnovljeno Žitnico in urbanim okoljem mesta.

Vloga donatorjev, sponzorjev in lokalnega gospodarstva

Donatorji in sponzorji predstavljajo temeljno gonilno silo projekta urbanih razstavnih kock. Njihova vloga presega zgolj finančno podporo postajajo sooblikovalci kulturne zgodbe mesta Ptuj, ki s svojimi prispevki omogočajo oživljanje dediščine, krepitev lokalne identitete ter trajnostni razvoj urbanega prostora.

Posamezna kocka kot ambasador kulture in partnerstva

Vsaka muzejska kocka bo lahko posvečena določenemu donatorju ali podjetju (npr. »Muzejska kocka podjetja XY«), kar bo jasno razvidno tako na fizični vitrini kot v digitalnem prostoru. Na kocki bo nameščena posebna QR koda donatorja, preko katere bodo obiskovalci lahko dostopali do:

- digitalne predstavitve podjetja ali posameznika,
- opisa njegovega prispevka k projektu in družbeni odgovornosti,
- morebitnih zgodovinskih povezav podjetja z mestom Ptuj ali njegovo kulturno dediščino,
- promocijskih vsebin v okviru partnerstva z mestom in muzejem.

Tako se ustvarja simbiotičen model kulturnega in gospodarskega sodelovanja, kjer donator ni zgolj finančni podpornik, temveč aktiven soustvarjalec urbane identitete Ptuja.

Dvosmerni model koristi

Projekt temelji na dvosmernem sistemu vzajemnih koristi:

- Donatorji:
 - pridobijo trajen in eleganten prostor za predstavitev svoje dejavnosti v zgodovinskem jedru mesta,
 - krepijo svojo družbeno prepoznavnost in ugled kot podporniki kulture in skupnosti,
 - ustvarjajo pozitivno javno podobo z jasno opredeljeno družbeno odgovornostjo (CSR).
- Mestna občina Ptuj in PMPO:

⁸ fotografija je idejni predlog in ne predstavljajo dejanske vsebine.

- pridobita trajnostni vir sredstev za vzdrževanje, zavarovanje in rotacijo eksponatov,
- vzpostavita sistem javno-zasebnega partnerstva (JZP) na področju kulture,
- spodbujata aktivno vključevanje gospodarstva v razvoj kulturne infrastrukture mesta.

Program “Posvoji muzejsko kocko”

Za učinkovito vključevanje gospodarstva in posameznikov bi bilo npr. možno oblikovanje programa kjer bi posamezniki, organizacije ali podjetja lahko “posvojijo”⁹ določeno kocko in s tem finančno ali vsebinsko prispevajo k ohranjanju in predstavljanju izbranega dela dediščine. Posvojitev vključuje simbolno skrb za kocko, kar krepi zavest o odgovornosti do skupne kulturne preteklosti.

Gre za strukturiran model donatorskega partnerstva, ki bi deloval po naslednjih načelih:

1. Donator ali podjetje “posvoji” posamezno kocko za določeno obdobje (npr. 3–5 let), v katerem financira ali sofinancira njeno izdelavo, vzdrževanje in promocijo.
2. V zameno pridobi:
 - izpostavljeno fizično označbo donatorstva na kocki,
 - QR kodo s povezavo na digitalno predstavitev njegove dejavnosti,
 - možnost sodelovanja pri kulturnih dogodkih in promocijah projekta,
 - ter pravico do uporabe uradnega logotipa projekta (“Podpornik Ptuj mesto muzej”) v svojih komunikacijskih materialih.
3. Donatorji se vpišejo v uradno knjigo donatorjev projekta, ki jo vodi Pokrajinski muzej Ptuj– Ormož, kot trajen spomin na njihov prispevek k ohranjanju kulturne dediščine.

Tak sistem zagotavlja transparentnost, trajnost in javno priznanje vsem sodelujočim.

Povezava z lokalnim gospodarstvom

Posebno vlogo naj prevzame **Zavod Ptuj**, ki bi kot osrednja razvojna in turistična institucija koordiniral sodelovanje med podjetji, kulturnimi ustanovami in občino.

V sodelovanju s Gospodarsko zbornico in Obrtno-podjetniško zbornico Ptuj bi bilo mogoče oblikovati donatorski sklad, iz katerega bi se sofinancirale posamezne faze projekta.

Projekt tako postaja:

- ekonomsko samopodporen,
- kulturno odgovoren,
- in družbeno povezujoč — saj združuje različne akterje v skupnem cilju: pokazati, da Ptuj živi svojo kulturno zgodovino tudi v sodobni, vidni in trajni obliki.

Dolgoročni vpliv

⁹ Posvojitev vključuje simbolno skrb za kocko, kar krepi zavest o odgovornosti do skupne kulturne preteklosti.

Z vključitvijo gospodarstva in donatorjev projekt ne predstavlja le enkratne investicije, temveč trajnostni model kulturnega upravljanja, ki omogoča stalno obnavljanje, rotacijo eksponatov in nadgradnjo z digitalnimi vsebinami.

Tako bo Ptuj postal primer dobre prakse javno-zasebnega sodelovanja v kulturi na nacionalni ravni.

Umeščenost v razvojne dokumente Mestne občine Ptuj

Projekt naj se vključi v **posodobljen katalog urbane opreme** Mestne občine Ptuj, s čimer bi postal sestavni del dolgoročne strategije oživljanja mestnega jedra in prenove javnih površin.

Ob tem naj se pripravi tudi akcijski načrt izvedbe, ki bo določil dinamiko, sodelujoče institucije, tehnične standarde ter okvirni terminski plan.

Trajnostni, kulturni in družbeni učinki

Projekt bo:

- povečal turistično privlačnost in prepoznavnost Ptuja,
- omogočil rotacijo eksponatov in stalno svežino vsebin,
- povezal gospodarstvo in kulturo,
- omogočil dostopnost kulturne dediščine vsem generacijam,
- ustvaril nov kulturni simbol Ptuja, ki združuje dediščino in sodobnost.

Predlog za nadaljnje korake

Predlagam, da Mestna občina Ptuj aktivno pristopi k projektu in po uradni obravnavi pobude izvede naslednje korake:

- **Priprava pravnih podlag**

Strokovne službe občine naj pripravijo vse potrebne pravne, prostorske in konservatorske podlage za izvedbo projekta, vključno s soglasji za postavitev razstavnih enot na javnih površinah ter določili o vzdrževanju in varnosti.

- **Vključitev v katalog urbane opreme mesta:**

Mestni svet Mestne občine Ptuj naj projekt obravnava, potrdi in vključi v uradni katalog urbane opreme mesta, s čimer se zagotovi pravna in strateška podpora, transparentnost ter dolgoročna trajnost projekta.

- **Priprava akcijskega načrta izvedbe**

Pripravljen naj bo akcijski načrt, ki določa:

- terminski potek realizacije,
- faznost projekta,
- vključitev ključnih partnerjev (muzejski strokovnjaki, konservatorji, kulturni deležniki, lokalni partnerji),
- merila za spremljanje kakovosti izvedbe in učinkovitosti predstavitev.

Zaključek

Projekt "Muzejske kocke" predstavlja priložnost, da Ptuj postane pravo "mesto muzej", kjer se zgodovina, sodobnost in kultura prepletajo neposredno na ulicah, trgih in poteh našega vsakdana. S strateško postavitvijo t.i. kock po mestnem jedru in povezavo z notranjimi muzealnimi prostori, kot je obnovljena Žitnica, bo mesto ponudilo edinstveno interaktivno izkušnjo dediščine za prebivalce in obiskovalce.

Tak pristop bo:

- okreplil kulturno prepoznavnost mesta,
- spodbujal obisk turizma in lokalnih skupnosti,
- omogočil dinamično in trajnostno interpretacijo zgodovine,
- ter oblikoval Ptuj kot model sodobnega, živega kulturnega mesta, kjer preteklost in prihodnost sobivata.

Muzejske kocke tako niso le razstavne enote so orodje za povezovanje dediščine s sodobnim urbanim prostorom, ki obiskovalcem omogoča celostno, dostopno in interaktivno doživetje mesta. Zato je zdaj pravi trenutek, da to energijo in zagon usmerimo naprej, da t.i. »muzejske kocke« ne bodo le razstavne enote, temveč simbol novega pristopa, ki naj bo sodobno orodje za povezovanje dediščine z mestnim prostorom, ki obiskovalcem ponuja celostno, dostopno in interaktivno izkušnjo Ptuja.

Hkrati pa naj bo ta projekt spodbuda, da skupaj vzpostavimo sistem, ki bo Ptuj še bolj utrdil in ga postavil na zemljevid Evrope in sveta kot pravo "mesto muzej", mesto, kjer zgodovina, sodobnost in kultura dihajo kot eno, na ulicah, trgih in poteh našega vsakdana.

Pobudo za vzpostavitev tega modela sem že poslal na Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS), kjer pripravljajo strokovno mnenje o njegovi izvedbi ter o tem, kako na najboljši način povezati vse segmente dediščine, prostora in skupnosti v enotno, živo celoto.

4. Podajam pobudo, da se pri Domu upokojencev Ptuj na Volkmerjevi cesti uredi prijazen parkirni režim ter uredi prometno signalizacijo, ki v trenutnem stanju povzroča precej zmede med obiskovalci in zaposlenimi v Domu upokojencev Ptuj, saj ni jasno določeno, kje je parkiranje dovoljeno ali omejeno. Obstoječ prometni znak je delno zakrit v grmičevju in ni dovolj viden voznikom in ne opravlja svoje osnovne funkcije. Zaradi tega prihaja do napačnega parkiranja ter nesporazumov med redarsko službo, obiskovalci doma, zaposlenimi ter starši, ki ob prihodu ali odhodu oddajajo oziroma prevzemajo svoje otroke v bližnji enoti Vrtca Ptuj.

Takšne situacije povzročajo nepotrebno napetost in stres za vse vpletene. Zelo pomembno je, da Mestna občina Ptuj pristopi k ureditvi parkirnega režima na način, ki bo sprejemljiv tako za obiskovalce Doma upokojencev Ptuj, starše, ki odlagajo oz. prevzemajo svoje otroke pri tem pa bo režim parkiranja sledil mehkim zakonskim okvirjem, ki ni nujno podvržen kaznovanju. Potrebno je vzpostaviti pregledno, razumljivo in prijazno parkirno ureditev, ki bo omogočala dostop in kratkotrajno parkiranje brez občutka strogih omejitev ali nepotrebnih kazni.

Celovita in premišljena rešitev bo pripomogla k bolj harmoničnemu vsakodnevemu okolju, kjer se bodo občutili vsi spoštovani in varni, hkrati pa bo odraz skrbnega in odgovornega pristopa Mestne občine Ptuj k urejanju javnega prostora. Ureditev prijaznega parkirnega režima bo tako neposredno prispevala k izboljšanju izkušnje obiskovalcev in zaposlenih, zmanjšanju nepotrebnih napetosti in krepitvi pozitivnega odnosa do mestnih ureditev ter skrbi za kakovost življenja vseh prebivalcev.

Prihod na obisk starejših je za mnoge družine dragocen trenutek, ki prinaša veselje in čustveno povezavo. Zato je ključno, da parkirni režim omogoča obiskovalcem, da pridejo do svojih bližnjih na varen in dostojen način, brez občutka, da jih kdo odvrča ali omejuje in so pri v večnem strahu ali bodo prejeli kazen zaradi parkiranja. Takšna premišljena ureditev ne bo le zagotavljala reda, temveč bo tudi izražala empatijo, razumevanje in spoštovanje do občanov, ki skrbijo za svoje starostnike.

Predlagam, da občina čim prej pristopi k:

- odstranitvi zarasti, ki prekriva prometni znak,
- postavitvi jasno vidne opozorilne table o parkiranju,
- ureditvi parkirnega režima, ki bo prijazen do obiskovalcev svojih bližnjih v domu upokojencev.

Verjamem, da bo s takšnim pristopom Mestna občina Ptuj pokazala, da poleg spoštovanja predpisov skrbi tudi za človeški vidik, dobro počutje občanov in dostopnost za vse. Takšna rešitev bo ustvarila prijazno, razumevajočo in urejeno okolje, kjer se bodo obiskovalci Doma upokojencev počutili dobrodošle, stanovalci doma varno, redarska služba pa učinkovito in pravično opravljala svoje naloge.

5. Podajam pobudo, da se pristopi k ureditvi novega pločnika od Gostilne Amadeus proti Dominikanskemu samostanu, ki je ob deževju izpostavljen nanosu blata iz gredic. Kot je razvidno iz priloženih fotografij je vidno, da prihaja do nanosa blata, kar vsekako predstavlja nevarnost padcev in posledično tudi poškodb. Glede na to, da gre za šolsko pot in obstaja tveganje je potrebno čimprej pristopiti, k ureditvi. Verjamem, da se vsi strinjamo, da mora biti

mestna okolica varna, urejena in prijetna za vsakogar, ne glede na starost ali način uporabe poti. Zato predlagam, da se na omenjenem odseku namestijo robniki ali druga ustrezna ureditev, ki bi preprečevala nanos blata na pločnik, hkrati pa ohranila estetski videz območja in dostopnost za pešce.

6. Podajam pobudo, da se preveri in ustrezno obravnava opažanja staršev glede dogajanja v garderobah otrok v več enotah Vrtca Ptuj. Starši so izrazili resno zaskrbljenost, da nekateri starši brskajo po omaricah otrok, zaradi česar prihaja do odtujitve oblačil ali osebnih stvari. Takšno ravnanje je nesprejemljivo, ustvarja nezaupanje in neprijetnosti med starši ter zaposlenimi. Zaradi narave teh dogodkov je potrebno preveriti, kako pogosto prihaja do takšnih primerov, in sprejeti jasne ukrepe, ki bodo preprečevali dostop do otroških omaric brez dovoljenja. Pomembno je, da se dosledno spoštuje pravilo zasebne lastnine ter da se staršem jasno predstavi, kaj je dovoljeno in kaj ne. Nekateri si določene stvari jemljejo kot samoumevne, saj so jim bile v preteklosti dopuščene brez sankcioniranja, kar ustvarja napačen občutek dovoljenega ravnanja.

Predlagam, da se razmisli o namestitvi tehničnih sredstev, ki bi pripomogla k preprečevanju tovrstnih dogodkov ter povečala občutek varnosti in odgovornosti. Poleg tega je smiselno uvesti dodatne nadzore ali organizacijske izboljšave, ki bodo zagotovile varno, spoštljivo in zaupanja vredno okolje.

Verjamem, da lahko s premišljenimi ukrepi, sodelovanjem staršev in zaposlenih v Vrtcu Ptuj dosežemo stanje, v katerem bo varnost premoženja otrok dosledno zagotovljena in medsebojno zaupanje ponovno vzpostavljeno.

Milan Klemenc
Vodja svetniške skupine
Lista Andreja Čuša - MI&ČUŠ